

Pressmeddelande 11 juli 2011

Över 2 000 kulturföremål stulna

Sedan januari 2007 har 2 144 kulturföremål stulits från landets museer, hembygdsgårdar och kyrkor. Det visar en sammanställning som Riksförbundet Sveriges museer tagit fram baserad på statistik från Brottsförebyggande rådet. Kulturföremålen är ovärderliga och stjäls framför allt med syfte att säljas på svarta marknaden. För att öka uppmärksamheten kring bland annat stöld av kulturföremål står förbundet bakom tävlingen Klenod.

Enligt en ny sammanställning från Riksförbundet Sveriges museer har det stulits 2 144 kulturföremål från landets museer, hembygdsgårdar och kyrkor sedan januari 2007. Flest föremål har stulits i storstadsregionerna Stockholm, Västra Götaland och Skåne. I Stockholm har 22 föremål rapporterats stulna bara under första kvartalet i år.

– Sverige har en unik öppenhet vad det gäller att visa upp kulturskatter på våra museer, hembygdsgårdar och kyrkor. Dessvärre hotas många föremål av stöld, säger Mats Persson, generalsekreterare på Sveriges museer.

De två senaste åren har 39 procent av stölderna genomförts under sommarmånaderna juni till september. Det stämmer väl överens med den ökade aktivitetsnivån i hembygdsgårdar och vägkyrkor under sommaren. Även för museerna innebär sommarmånaderna oftast ett ökat besöksstryck.

De föremål som stjäls är framför allt lösa inventarier som silverljusstakar, ljuskronor, biblar och målningar. Även medeltida träskulpturer har varit utsatta för stöld under 2000-talet. I kyrkorna och museerna runt om i landet finns en unik bevarad skatt av medeltida kyrklig konst som har ett högt andrahandsvärde ute i Europa.

– Även om det inte alltid är de dyraste föremålen som stjäls så urvattnas det svenska kulturarvet för varje stöld. Många föremål är inte bara ovärderliga utan även oersättliga ur ett kulturhistoriskt perspektiv, säger Jan Nordwall, generalsekreterare på Sveriges Hembygdsförbund.

För att öka uppmärksamheten kring stöld och klimatförstöring av kulturföremål arrangerar Riksförbundet Sveriges museer tillsammans med Sveriges Hembygdsförbund tävlingen Klenod. Syftet är att lyfta fram och medverka till att rädda föremål som tillhör det svenska kulturarvet. Första pris består av en monter som skyddar mot såväl stöld som klimatförstöring och gör att föremålet kan visas upp säkert för allmänheten även i framtiden.

Sammanställningen av stulna kulturföremål bygger på statistik från Brottsförebyggande rådet.

Bilagor:

Statistik över antal stulna kulturföremål per län och år
Om Klenod 2011

För mer information

Mats Persson, generalsekreterare Riksförbundet Sveriges museer, 0708-11 60 40,
mats.persson@sverigemuseer.se

Jan Nordwall, generalsekreterare Sveriges Hembygdsförbund, 070-794 91 24,
jan.nordwall@hembygd.se

Bilaga 1

Tabellen har sammanställts av statistik från Brottsförebyggande rådet och avser antal stulna kulturföremål per län och år.

	2007	2008	2009	2010	jan - mars 2011	Totalt
Blekinge län	14	8	9	6	0	37
Dalarnas län	14	12	10	12	1	49
Gotlands län	7	5	2	0	0	14
Gävleborgs län	19	10	17	11	1	58
Hallands län	23	14	7	7	2	53
Jämtlands län	12	9	6	6	2	35
Jönköpings län	35	32	32	26	2	127
Kalmar län	37	33	20	17	3	110
Kronobergs län	29	21	13	7	1	71
Norrbottnens län	15	9	12	5	2	43
Skåne län	103	74	50	50	13	290
Stockholms län	97	85	87	101	22	392
Södermanlands län	7	18	19	10	1	55
Uppsala län	22	19	17	8	0	66
Värmlands län	32	15	12	13	3	75
Västerbottens län	11	13	20	7	0	51
Västernorrlands län	18	26	11	10	0	65
Västmanlands län	29	23	17	7	0	76
Västra Götalands län	60	79	88	92	22	341
Örebro län	18	9	10	7	0	44
Östergötlands län	39	16	26	10	1	92
Hela landet	641	530	485	412	76	2144

Bilaga 2**Om Klenod 2011**

- Tävlingen är öppen för svenska museer, kyrkor, samfund, hembygdsföreningar och andra kulturinstitutioner, som vardera får anmäla upp till fem föremål under perioden 26 april till 10 juni.
- Bland de inkomna bidragen nominerar juryn 10 föremål som anses vara särskilt skyddsvärda. Slutligen avgör svenska folket i en omröstning vilket föremål som ska vinna. Omröstningen pågår från 15 augusti till

14 oktober.

- Vinnaren belönas med en specialdesignad skyddsmonter från Milox Skyddsmontrar, värd 75 000 kronor.
- Juryn består av representanter från Riksförbundet Sveriges museer, Sveriges Hembygdsförbund och Milox Skyddsmontrar.
- Klenod 2011 stöds av Riksförbundet Sveriges museer och Sveriges Hembygdsförbund. Huvudsponsor är Milox Skyddsmontrar AB. Medsponsor är konsttransportören MTAB.

Kriterier

Föremålet ska uppfylla minst tre av följande kriterier:

- Vara känsligt för miljöpåverkan
- Vara intressant för allmänheten att ta del av
- Vara stöldbärligt
- Vara förknippat med speciella problem/svårigheter inför eventuell exponering
- Ha en intressant bakgrund/vara del av en berättelse